

om at lægge Folk Gindringer i Veien for at flytte fra en Jurisdiktion til en anden, fordi de muligens have Gjæld eller staa i andet Forpligtelsesforhold, og dernæst vilde det Spørgsmaal, om der lovlig paahviler en Mand Forpligtelser, ikke saaledes kunne afgjøres; det vil ikke kunne overlades til en passiverende Autoritet at afgjøre det, idet Afgjørelsen tidt maa afhænge af vanskelige og vidtloftige Undersøgelser. Derfor kan jeg ikke se, at man ad den Vej vil opnaa Noget, og i alt Fald ønsker jeg saadanne Systemer fremsatte anderledes i Detail, enten skriftligt eller trykt, inden man indlader sig paa Sligt. — Hvad selve Lovforslaget angaar, have flere ærede Medlemmer delt deres Bemærkninger om det i forstjellige Afsnit, svarende til de Afsnit, hvori Lovforslaget falder, og jeg skal gjøre det Samme, fordi en saadan Inddeling er sand og rigtig. For saa vidt kan man altsaa sige, at §§ 1—5 inklusive danne et Slags første, §§ 6—9 et andet og § 10 et tredje Afsnit. §§ 1—5 inklusive handle jo fornemlig om Fæstemandsinstitutionen, og der er om dette Afsnit blevet fremsat navnlig een Hovedsag af nogen Betydning — jeg tror egentlig ikke, at der er fremsat flere af Betydning — den nemlig, at Fæstemanden ansættes, og fornemlig, at han kan afsættes af Politivirigheden. Jeg tror nu ikke, at man behøver at frygte Noget af den Art, som det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgtreds (Th. Nielsen) antydede igaaer, nemlig, at Politiet skulde anse sig beføjet til at fratage en Fæstemand hans Bestilling, fordi han t. Ex. var strikende Arbeidere behjælpelig med at finde Plads andersteds. Dette tror jeg paa ingen Maade, at nogen Politimester vilde vove, naturligvis under den Forudsætning, at der ved strikende Arbeidere tænkes paa saadanne, som ikke ere bundne ved noget tidligere Kontraktforhold. Ellers vilde det jo være aldeles ubeføjet at handle saaledes. Jeg skal yderligere bemærke, at værgeløs vil Fæstemanden heller ikke være overfor en saadan Fremgangsmaade, idet det jo staa ham frit for at klage over Politimesterens Fremfærd til høiere Autoriteter, saa vel til Amtmanden som til Justitsministeriet, hvor der neppe vil kunne være Tale om, at Politimesteren vilde kunne finde Medhold i et saadant Tilfælde. Det er imidlertid for mig ikke noget særligt Magtpaaliggende, om Politimesteren har denne Myndighed eller ikke, men det, som jeg tror, man skal faltholde, og som maasse kan opnaas ved Bestemmelser, der vække mindre Anstød, er, at der maa være nogenlunde let Afgang til administrativt at tilbagetag

en Fæstemands Bevilling. Dette kræves af alle de Interesser, der ved denne Leilighed skulle varetages, og ikke mindst Lyendeklæssens Interesser. Det vil nemlig være meget vanskeligt lige over for nogle af de allerværste Misligheder, hvori en Fæstemand kan gjøre sig skyldig, at føre et saadant juridisk Bevis, at han kan dømmes, især naar han er noget listig og i saa Henseende bærer sig nogenlunde klogt ad. Jeg sigter hermed navnlig til Tilfælde, som virkelig ere forekomne, og som frembyde et godt Exempel paa, hvad jeg har anført. Der har her i Byen været gjort Forsøg paa at drage saadanne Personer til Ansvar, men disse Forsøg glippede. Det var navnlig i saadanne Tilfælde, hvor Fæstemænd her i Kjøbenhavn havde befattet sig med at skaffe Folk Arbejde og faae dem til at reise med Dampskib over til Lybftland, navnlig til Lybeck, idet man sagde til dem, at der vilde de strax kunne finde Arbejde af den og den Art. Kvindelige Lyende skulde saaledes kunne finde Ansættelse som Stuepiger i gode Familier, mandlige som Karle paa Landet i Nærheden af Lybeck eller deslige. Men da de kom til Bestemmelsesstedet, viste det sig aldeles ikke at være Tilfældet. Nogle af dem blev imod deres Villie, og fordi de ikke kjendte Forholdene, førte længere ned i Lybftland, særlig til Hessen, hvor de bleve anbragte som Karle paa Gaarde, og hvor de mente at lide Ondt og navnlig at leve meget slettere, end Lyendeklæssens lever her i Landet, Andre — dette gjælder navnlig det kvindelige Lyende — kunde ikke finde den Bestjærtigelse, der var anvist dem i Lybeck, og der var endogsaa enkelte af dem, som bleve loffede hen paa Bordeller, eller der blev gjort andre lignende Forsøg paa at prisgive dem. Ærede Medlemmer vilde være enige med mig i, at dette var et høist utilbørligt Forhold, et Forhold, der burde stoppes. Det viste sig imidlertid at være meget vanskeligt at komme de Personer, som havde befattet sig med saadanne Gødder, ind paa Livet. De skjød naturligvis al Skylden over paa deres Forretningsvenner i Udlandet og benægtede aldeles, at de havde endog blot nogen Grund til at tro, at deres Forretningsvenner i Lybeck vilde gaa saaledes frem og paa denne Maade narre de Folk, som bleve sendte over til dem. Der kunde derfor ikke komme Noget ud af en kriminel Forsøgning, og det ligger jo dog ogsaa overmaade nær at søge at fratagge sig Ansvaret ved dette eller lignende Foregivender. Jeg tror, at i dette og analoge Tilfælde, som sikkert ikke ville udeblive, er der ikke Andet for, end at man maa have Myndighed til,